

Várpalota Város Önkormányzati Képviselő-testülete  
8100 Várpalota, Gárdonyi Géza u. 39.  
Tel: 592 660. Pf.: 76. fax: 592 676  
e-mail: [varpalota@varpalota.hu](mailto:varpalota@varpalota.hu)

---

## **ELŐTERJESZTÉS**

**Várpalota Város Önkormányzati Képviselő-testületének  
2020. február 20-i ülésére**

*A határozati javaslat elfogadásához egyszerű többség szükséges.*

**Tárgy:** Kapcsolatfelvétel a Balatoni Nemzeti Parkkal, a Szabó-féle homokbánya adta lehetőség kiaknázása

**Előterjesztő:** Sipos Tamás önkormányzati képviselő

### **Az előterjesztést megtárgyalta:**

Humán Erőforrás Bizottság  
Gazdasági Bizottság

*A határozati javaslat törvényességi szempontból megfelel.*

**Ellenőrizte:**

**Bérczes Beáta**  
jogi előadó

**Sándor Tamás**  
aljegyző

**dr. Ignác Anita Éva**  
jegyző

## Tisztelt Képviselő-testület!

A nemzeti parkok olyan területek, amelyek ökológiai egységessége megőrzendő a jelen és a jövő generációi számára. Magyarországon 10 nemzeti park van, amelyek területe összesen valamivel több mint 4800 négyzetkilométer, Magyarország területének mintegy 5%-a. Hazánk nemzeti parkjainak kezelői a nemzeti park igazgatóságok, amelyek költségvetési szervek, működési területük az egész országot lefedi. Az egyes igazgatóságok a működési területükön ellátják a tájvédelmi körzetek és az országos jelentőségű természetvédelmi területek természetvédelmi kezelését is. Alapvető társadalmi érdek, hogy a jövő generációi is részesülhessenek a természeti értékekben. A Balaton- felvidéki Nemzeti park tulajdonában lévő Szabó-féle homokbánya nemzetközileg is jegyzett igazi szenzációja a bányafal középső, mintegy 4-5 méter vastagságú, keresztirétegzett, aprószemcsés szürke tengerparti homoküledéke, amelyben párját ritkító gazdagságban és kitűnő megtartásban, épségben maradtak fenn a 16 millió éve, a miocén korban itt hullámozó szubtrópusi tenger által felhalmozott puhatestűek, egykori csiga- és kagylók kiváló megtartású meszes vázai. Ezek az általában kis méretű és vékony maradványok az esetek többségében összetörnek és elporladnak, itt azonban a kis szemcséjű homokréteg megvédte őket. A hihetetlen mennyiségű, milliós nagyságrendű mészvázás csigák és kagylók épségben megmaradt mészvázakon a díszítettség mellett gyakran még az eredeti színezettség is látható. A maradványok között kb. 400-féle különböző puhatestű állatfajt találtak. Az érdekessége, hogy ezek a csiga és kagyló fajok Dél-Franciaországban is ugyanúgy megtalálhatók, mint Várpalotán, ami a szakértőket arra engedi következtetni, hogy hajdanán tengeri kapcsolata volt a két területnek. A homokbánya bejáratánál a lignitbányából előkerült magnóliaféléket és kovásodott fatörzseket is megtalálunk. A hely rendkívüli őslénytani jelentőségét felismerve 1954-ben leállították a bányaművelést, és létrehozták az egyik legelső magyarországi természetvédelmi területet, mely 2011 óta a Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóság egyik bemutatóhelye, kizárólag előzetes bejelentkezéssel, szakvezetéssel, szakvezető kíséretében látogatható.

A Google szerint:

- **„...A kerítéssel körbevett, lezárt védett bánya udvarát ízlésesen parkosították.”**
- *„A védett feltárás és egyben geológiai alapszelvény elsősorban tudományos (őslénytani és rétegtani) és felsőoktatási célokat szolgál, de emellett geológiai bemutatóhelyként ismeretterjesztésre is alkalmas.”*
- *„Nyitva egész évben 9:00-18:00 óráig, ünnepnapok kivételével minden nap, előzetes bejelentkezéssel e-mailen, telefonon, faxon vagy postai levélben. A homokbánya szakvezetéssel, szakvezető kíséretében, min. 5 fő bejelentkezése esetén látogatható.”*

**Tisztelt Képviselő-testület!**

A Google tájékoztatása az érdeklődők számára napjainkban téves információkat tartalmaz. A kerítés több helyen megrongált, hiányos – fiatalok töltik itt „szabadidejüket” – az elburjánzott növényzet, a gondozatlan fák nem parkosított terület látszatát keltik és fogadják az esetlegesen „véletlen idetévedt” látogatókat. Néhány helyi iskola ugyan évente elhozza ide tanulóit, azonban sok városlakónak nincs ismerete a városunkban található természetvédelmi területről.

Az elmúlt időszakban több esetben is történt önkormányzati kezdeményezés a Nemzeti Park menedzsmentjével, azonban ezek rendre eredménytelenül zárultak.

**Álláspontom szerint:**

- a terület hasznosítása az oktatás és idegenforgalom vonatkozásában is számos lehetőséget tartalmaz. Kiemelten a városi látnivalók között van helye. A helyi, járási, megyei általános és középiskolások, a városunkba, a Bakonyba érkező turisták, iskolai közösségek akár 1-2 órát is eltölthetnek e területen, mielőtt meglátogatnák a város ismert nevezetességeit.
- a Nemzeti Park támogatása esetén tanösvény, ásványtár kialakítására is adott a terület.
- a későbbiek során – a bemutató partfal megfelelő lezárását követően – asztalok, pihenőhelyek kialakítása után parkként, közösségi térként is működhetne a terület.
- a kapcsolatfelvételt követően a jelenlegi állapotnál hatékonyabb kihasználás – a javaslat elfogadása esetén - nem érinti Várpalota város költségvetését.
- a Nemzeti Park menedzsmentjével való kapcsolatfelvételt követően – kölcsönös és pozitív hozzáállás esetén – mindannyiunk számára elérhető lehet ez a méltán nevezetes, de eddig ki nem használt természetvédelmi terület.

**Kérem a Tisztelt Képviselő-testületet, hogy a fent leírtak alapján, a mellékelt határozati javaslat szerint hozza meg döntését a „Kapcsolatfelvétel a Balatoni Nemzeti Parkkal, a Szabó-féle homokbánya adta lehetőség kiaknázása érdekében.**

Várpalota, 2020. február 05.

**Sipos Tamás**  
önkormányzati képviselő

Várpalota Város Önkormányzati  
Képviselő-testülete  
8100 Várpalota, Gárdonyi G. u. 39.  
Tel.: (88) 592-660, fax: (88) 575-760

**Határozati javaslat**

Várpalota Város Önkormányzati Képviselő-testülete 2020. február 20-i ülésén meghozta a következő határozatot:

**... / 2020. (II. 20.) képviselő-testületi határozat:**

1. Várpalota Város Önkormányzati Képviselő-testülete hozzájárul, hogy Várpalota Város Önkormányzata felvegye a kapcsolatot a Balaton- felvidéki Nemzeti Parkkal, Várpalota és térsége lakosságának azon igénye miatt, hogy ismeretterjesztő hasznosítása érdekében a város lakóövezetében lévő Szabó-féle homokbánya a város turisztikai és pedagógiai, valamint a lakosság közszolgálatába álljon, illetve felkéri a városvezetést, hogy Együttműködési Megállapodást kezdeményezzen a nemzetközi hírnévnek örvendő terület a jelenlegi használatnál szélesebb körű hasznosítása tárgyában.

2. A Képviselő-testület a kapcsolatfelvétel operatív lebonyolítására, illetve a későbbi tárgyalások lefolytatására Katona Csaba alpolgármester vezetésével 3 fős munkabizottságot bíz meg. A munkabizottság tagjai: Bite Zoltán és Sipos Tamás önkormányzati képviselők.

**Határidő:** a kapcsolatfelvétel kezdeményezésére: 2020. március 31.

**Felelős:** Katona Csaba alpolgármester

**Végrehajtásban közreműködik:** Kotzó Szabolcs környezetvédelmi ügyintéző

Várpalota, 2020. február 20.

**Campanari-Talabér Márta**  
polgármester

**dr. Ignác Anita Éva**  
jegyző